

Barnevernpanelet

Ble nedsatt av Barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken og hadde sitt første møte 15. desember 2010. Panelet har hatt 7 samlinger, hvorav fem har gått over to dager. Den siste samlingen var 18. og 19. august 2011.

Panelet har hatt 22 medlemmer

Mandat

Medlemmene har diskutert og tatt stilling til organiseringen av barnevernet, barns innflytelse, foreldres behov for omsorg og støtte, ansattes kompetanse, minoriteters og urfolks stilling, og de har uttalt seg om regelverket og om hvordan hovedtrekkene i barnevernets tiltakskjede bør utformes.

Minoriteter og urfolk

- Panelet har også vært opptatt av at utfordringene og mulighetene i det flerkulturelle og mangfoldige Norge også skal avspeiles i barnevernets som forpliktede praksiser.
- Panelet har diskutert og tatt stilling til situasjonen med enslige mindreårige asylsøkere og papirløse barn og unge og deres status i barnevernet i Norge.
- Vi har også diskutert, tatt stilling til og gitt anbefalinger om det faktum at Norge har en samisk urbefolkning med egne rettigheter.

Noen endringer

- Panelet har anbefalt en del endringer som, dersom de blir tatt til følge, vil få konsekvenser for utformingen av regelverket i flere deler av barnevernet, og noen vil innebære endringer i barnevernloven.

Endringer

- Dette gjelder for eksempel utfordringer knyttet til tilsynsordningen – som vi vil skal legges radikalt om
- Fylkesnemndas funksjon, rettslige status og avgjørelser – som vi mener bør undersøkes kritisk
- Spørsmål om taushetsplikt – som vi mener bør lempes på og
- FNs barnekonvensjon *må* følges opp i Norge – vi vil at spørsmålet om barnekonvensjonen følges opp må overvåkes hele tiden.

Endringer

- Også de vurderingene panelet gjør av resurssituasjonen i barnevernet og vurderingene av barnevernets nåværende organisering, både den interne organiseringen og den som retter seg mot samarbeidende instanser, vil innebære endringer.

Et helhetlig kommunalt ansvar

- Barnevernpanelet vil at det kommunale barnevernet skal rustes kraftig opp, og at det statlige barnevernet skal få et særtjenesteansvar.
- Det er de ansatte i det kommunale barnevernet som er nærmest de barna og de familiene som skal hjelpes, og både organiseringen av barnevernet og tildelingen av ressurser må gjenspeile dette.

Barnet i sentrum

- Hensynet til barnet, barnets situasjon og barnets behov - det å ta barnet på alvor – står i sentrum i alle rapportens 11 kapitler.

Panelets hovedbekymringer

- Det tar for lang tid å utrede og sette inn tiltak
- Terskelen for å sette inn hjelp mange steder er for høy
- Den hjelp og de tiltak som settes inn har ofte ikke god nok kvalitet.

Panelets problemforståelse

- Panelet har på mange forskjellige måter forsøk å vise hvordan dette både henger sammen med holdninger, mangel på kunnskap, at barn og unge i liten grad involveres i de avgjørelsene som tas rundt deres liv, og ikke minst henger dette sammen med ressurssituasjonen i barnevernet.
- Særlig i den kommunale tjenesten har klientveksten vært langt høyere enn ressurstilgangen. Flere barn skal hjelpes samtidig som kravene til de forvaltningsmessige standardene økes.
- Tjenesten kommer på defensiven og får ikke arbeidet godt nok med saker med avgrenset problematikk, til å forhindre ytterligere problemutvikling. Dette resulterer i flere saker med omfattende problematikk.

Barnevernpanelets visjon

1. Barn og unges beskrivelser av egen situasjon og ønsker for framtiden skal danne grunnlaget for barnevernets arbeid. De skal oppleve at de får den hjelpen, støtten og omsorgen de trenger. Tiltak bringer inn kompetente og omsorgsfulle mennesker i deres hverdag og bidrar til at de opplever tilhørighet til menneskene rundt seg, og til stedet der de bor.

Barnevernpanelets visjon

2. Barn, unge og deres foreldre skal oppleve et trygt, avklarende og utviklende møte med barnevernet. Barnevernsarbeidere er stabile, kompetente og engasjerte mennesker. Arbeidet deres er gjennomsyret av høy etisk refleksjon, god dialog og gode relasjoner. Arbeidet som er lovforankret, skal også vise respekt for barnets og familiens kulturelle tilhørighet.

Barnevernpanelets visjon

3. Barnevernsarbeidere arbeider i et langsiktig perspektiv med barn, unge og deres familiers situasjon. Langsiktigheten sikrer stabilitet og trygghet for barn og unge her og nå, og bidrar til å legge grunnlaget for et godt voksenliv. Barnevernsarbeidere er pådrivere for at lokalsamfunnet erkjenner et felles ansvar for barn og unges oppvekstvilkår.

Barnevernpanelet vil at

- Barn, unge og foreldre blir lyttet til og det skal tas utgangspunkt i deres egne oppfatninger og ønsker når hjelpetiltak og hjelpeforermer vurderes/svarene fra dem gir størst mulig betydning for hvilken støtte og hjelp de skal få
- Barn, unge og foreldre tilbys hjelp som sikrer et mest mulig alminnelig liv
- Barnevernet gir støtte og hjelp på trygge, respektfulle og ydmyke måter
- Barnevernet har god kunnskap, mye erfaring og kapasitet til å vurdere og håndtere de problemene de har som oppgave å løse.
- Balansen mellom hjelp og kontroll ivaretas av høy etikk i arbeidet
- Barnevernet er kultursensitivt og hjelper på måter som ikke stigmatiserer

20 hovedsvar

Organisering

1. Barnevernet må styrkes og ressursene må stå i samsvar med oppgavene barnevernet er satt til å løse.
2. Barnevernet videreutvikles med utgangspunkt i en kommunemodell og de store kommunene får mulighet til å velge et helhetlig ansvar for barnevernstjenesten.
3. Ingen barnevernstjenester skal ha under 5 fagårsverk.
4. Alt tilsyn legges til Helsetilsynet v/fylkesmannen og Bufetat underlegges dette tilsynet
5. Dagens anbudsordning erstattes av langvarige driftsavtaler.

20 hovedsvar

Innflytelse til barn og unge

6. Barn og unge som plasseres får en tillitsperson.
7. Barnevernet forpliktes til å ha strukturer og arbeidsmåter for å sikre barn og unge innflytelse over egne liv.

20 hovedsvar

Foreldres innflytelse og behov for støtte og omsorg

8. Foreldre får rett til støtteperson.
9. Foreldre får informasjon som er språklig og kulturelt tilpasset.

20 hovedsvar

Kompetanse

10. Det gjennomføres et kompetanseløft for alle ansatte i barnevernstjenesten.
11. Det legges stor vekt på å rekruttere barnevernsarbeidere med minoritetsbakgrunn.
12. Fosterforeldres rett til opplæring og oppfølging som gir formell kompetanse lovfestes.

20 hovedsvar

- **Minoriteter og urfolk**

13. Enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 - 18 år må bli barnevernets ansvar.

14. Barnevernet må forpliktes til kultursensitive praksiser.

20 hovedsvar

Tiltak

15. Tiltak må tilpasses barn og unges behov. Kulturell treffsikkerhet styrkes i det forebyggende arbeidet og i tiltakene.
16. Tidlig innsats må stimuleres. Staten premierer kommunale prosjekter ved at en ny kommunal krone utløser to statlige.
17. Barnevernets samarbeid med familievernkontorene styrkes.
18. Små barn som har vært under omsorg i 2 år skal som hovedregel bli boende. De foresattes adgang til anke innsnevres og fosterforeldre får partsrettigheter.
19. Ettervernet rustes opp og tilbys alle unge som ønsker det.
10. Ungdom kan være i fosterhjem fram til de er 23 år, og kan flytte ut og komme tilbake.